

הילכך לא ישנה עד הפשלת כליו. ומר [רב] סבר: אתי לאיטרודי [להתקוטט] עם בעל הבית: למה הכה את אשתו [רבינו גרשום], ועל כן ישנה אף כשאין מכים אלא את אשתו. ובהפשלה של כלי אשתו לפי כולם לא ישנה. [עפ"י עיון יעקב, וכמשמעות רש"י].

וכל כך שאמרנו שחייב האכסנאי לסבול קודם שיצא, למח? דאמר מר: אכסנאי המשנה מאכסניא שלו, פוגם את בעל הבית, ונפגם הוא עצמו, כי אומרים האנשים: כמה קשים אלו שלא יוכלו לדור יחד.

אמר רב יהודה אמר רב: מנין שלא ישנה אדם מאכסניא שלו מן התורה? שנאמר: ויעל אברם ממצרים וגו' וילך למסעיו מנגב וגו' "עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה", מכאן שחזר לאכסניא שהיה בה בתחלה [רבינו גרשום].

רבי יוסי ברבי חנינא אמר, מהבא למדים שלא ישנה, שכתוב: ויעל אברם ממצרים וגו' "וילך למסעיו", בדרך שהיה רגיל לחנות ממסע למסע, שלא שינה בית מלוננו.

מאי בינייהו בין רב לרבי יוסי? איכא בינייהו: אכסנאי דאקראי כגון אכסנאי שבדרך, שלן שם במקרה מחמת ששקעה לו שם חמה! שלפי רב יהודה שלומד מ"עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה" לא מחשיב אלא אכסניא קבועה, ולרבי יוסי שלומד מ"וילך למסעיו", מחשיב אפילו אכסניא של אקראי.

אמר ר' יוחנן: מנין שלא ישנה אדם (מאומנותו) מאומנותו (72) אביו — [תוס'] ומאומנות אבותיו, שנאמר [במלכים א' ז']: וישלח המלך שלמה ויקח את חירם מצור. בן אשה אלמנה הוא ממתה נפתלי "ואביו איש צרי חרש נחשת" וימלא [חירם] את התבונה ואת הדעת לעשות כל מלאכה בנחשת, הרי שלקח חירם אומנות אביו. וכתוב [דברי הימים ב' ב'] על חירם שהיה: "בן אשה מבנות דן", [שהיה אביו משבט נפתלי ואמו משבט דן], וכתוב [שמות ל"ח]: ואתו [עם בצלאל במלאכת המשכן] אהליאב בן אחיסמך "למטה דן", הרי שלקח חירם אומנות אבותיו מצד אמו שהיתה משבט דן. [בשמועה זו, נוסחת הגמרא וביאורה על פי "חק נתן". ובביאור מה שהביאה הגמרא להוכיח שאהליאב משבט דן היה חרש נחושת, יש לפרש שהמקור הוא מהפסוק: "ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש" וחושב. אמנם אונקלוס תרגם על "חרש", "נגר", והיינו חרש עצים ולא חרש נחושת. ויש לפרש כוונת הגמ', שכיון שאהליאב השתתף במלאכת המשכן שכללה גם עבודות בנחושת, הרי שהיה חרש נחושת. ובנוסחאות הגמרא שלפנינו הגיהו במקום "ואתו אהליאב", "אתו את אהליאב", והכוונה לפסוק בשמות ל"א: "ואני הנה נתתי אתו [עם בצלאל במלאכת המשכן] את אהליאב בן אחיסמך למטה דן וגו'", וטעם הגהתם, שהבינו שכוונת הגמרא להוכיח ממה שהיה אהליאב שותף למעשה המשכן שכללה חרשות נחושת, ועל כן מן הראוי להביא הפסוק המוקדם יותר].